

S Z A K M A I B E S Z Á M O L Ó

az Erkel Ferenc Társaság 2019. évi tevékenységéről, programjairól

Az Erkel Ferenc Társaság (5700. Gyula Városház utca 13., Adószám: 19061089 - 1 - 04 Bankszámla-szám: MKB Bank Zrt. 10300002-10631288-49020011) 2019-ban saját bevételein (tagdíjak, pénzügyi kamatjövőrés) felül GYULA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA, valamint a MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA működési és pályázati céltámogatásában részesült a művészeti szakterületén ellátott szakmai munkájának, illetve működésének segítése céljából. A támogatásokat az Egyesület a pályázataiban benyújtott költségtervekben meghatározott módon, a pályázati célok tényleges megvalósítására használta fel.

A 2019-es esztendő ismét évfordulók jegyében zajlott, hiszen Társaságunk 1989 novemberében alakult, s az azóta hagyományos Történelmi Hangversenyeink immár XXX. előadását rendezhettük meg idén, mely **175 ÉVES HYMNUS**unkat ünnepelte. Korábbi szakmai partnereink száma, jelentősége ismét gyarapodott, mely tevékenységi körünket egyre inkább bővíti az országos jelenlét felé. Ebben kiemelkedő jelentőséggel bír a **Budapesti Filharmóniai Társasággal** való, folyamatossá vált együttműködésünk, mely már idén több jeles zenei programot eredményezett, s ez a 2020-as évben folytatódik.

Januárban és februárban is két-két alkalommal zajlottak egyeztetések Gyula Város vezetőivel az esztendő kiemelt kulturális eseményeiről **Áchim Erzsébet** művésznő elnökségi tagunk, **Kun Miklós** úr, a Várfürdő igazgatója és **Dézsai János** alelnök úr részvételével. Február második felétől pedig már több ízben tartottunk előkészítő próbákat az **Erkel Ferenc Vegyeskarral**.

Március 15-én a Gyulai Városháza Dísztermében került sor **XXX. Történelmi Hangverseny**ünkre. Ezen a Kórus és karigazgatójuk, **Perlaki Attila** karnagy úr, **Gál Csaba** zongoraművész, valamint jómagam az 1844-es pályázati Hymnusok bemutatásával idéztük fel a 175 esztendővel ezelőtti eseményeket. Meghívásunkra az ünnepnapot és annak városi programjait megtisztelte jelenlétével, majd a koncert elején köszöntőt mondott **Rónaszékiné Keresztes Mónika**, a magyar zenei nevelésért felelős miniszteri biztos, de a **Budapesti Filharmóniai Társaság** képviselőjében jelen volt **Tóth László** elnök úr is. A közönség lelkes érdeklődéssel, majd hosszantartó tapsal fejezte ki elismerését a zenetörténelmi ritkaságok bemutatása után.

Május 18-án került sor – ezúttal Dézsai János alelnök úr vezetésével – éves rendes Közgyűlésünkre a gyulai Mogyoróssy János Könyvtárban, mely mind a korábbi esztendő gazdálkodását és szakmai beszámolóját, mind a 2019-re vonatkozó további terveket elfogadta, támogatta. Egy héttel később rendezte meg Erkel szülővárosa a XXVIII. EDÜ-fesztivált, melynek kórus-szekciójában **Erdélyi Ágnes** és **Kabdebó Sándor** karnagy kollégáimmal zsűrizhettünk igen magas színvonalat képviselő középiskolák együtteseket az ország számos településéről.

Június 15-én a **Nemzeti Múzeum** Dísztermében, amely annak idején az országgyűlésnek is helyet adott, s ahol az Erkel által alapított **Filharmóniai Társaság Zenekarának** tevékenysége is elindult, mintegy 120 tagú előadói apparátus közreműködésével – **Áder János, a Magyar Köztársaság Elnöke** védnökségével - idéztük fel a 175 esztendővel ezelőtti eseményeket. A nagy érdeklődésre tekintettel szervezett két egymást követő hangverseny bevezetéseképpen **Varga Benedek** főigazgató úr, majd **Debreceni-Droppán Béla** a Nemzeti Múzeum főmuzeológusa, a Honismereti Szövetség elnöke (*aki az előadások előtt Múzeumkerti sétákat is vezetett*) mondott köszöntőt. Az esti koncertet – számos kulturális intézmény képviselője és művész kolléga mellett – településük delegációja élén megtisztelte jelenlétével Budakeszi polgármestere, **dr. Győri Otília** és **Kónya István** gyulai alpolgármester is. A két városi küldöttség előzőleg a Fiumei úti Kerepesi temetőben megkoszorúzta Erkel Ferenc sírját. A **Budapesti Filharmóniai Társaság Medveczky Ádám** Kossuth-díjas karmester irányításával először Erkel – az együttes számára komponált – Ünnepi nyitányát adta elő emelkedett, az alkalomhoz valóban méltó módon, majd két ária hangzott el **Keszei Bori** igényesen szép megformálásában a Hunyadi Lászlóból, illetve a Bánk bánból. A hangverseny második felében e sorok írója az **István Király Operakórus** és a gyulai **Erkel Ferenc Vegyeskar**, valamint a zenekar közreműködésével mutatta be az 1844-es Hymnus pályázatra beérkezett ma még fellelhető pályaműveket, történeti előzményként pedig Erkel 1843-as Szózatát. A zeneművekről és keletkezési körülményeiről a közönség **Becze Szilvia** értően szakmai, ugyanakkor kifejezetten élvezetes műsorvezetéséből tájékozódhatott. A zenetörténeti kuriózumokat bőséggel felvonultató koncertek **Keszei Bori**, **Heim Mercedes**, **Komáromi Márton** és **Jekl László** énekművészek, valamint a kórusok és a zenekar tolmácsolásában Erkel Ferenc Magyar Cantate-jével, majd eredeti Hymnusza – a közönséggel együttes – előadásával zárultak.

Másnap, június 16-án Gyulán folytatódott az eseménysorozat az első nem budapesti egészalakos Erkel szobor avatási ünnepségével. Az alkotást **Kun Miklós**, a Gyulai Várfürdő Komplexum ügyvezető igazgatójának kezdeményezésére **Szöke Sándor** szobrászművész készítette el. Az eseményen **dr. Görgényi Ernő** polgármester úr által a város nevében meghívott vendégként volt jelen **Rónaszékiné Keresztes Mónika** miniszteri biztos az **EMMI** képviseletében, a **Magyar Művészeti Akadémia** elnöke megbízásából **Kiss-B. Atilla** elnökségi tag, az Operettszínház főigazgatója, **Ókovács Szilveszter** a Magyar Állami Operaház főigazgatója, valamint az Erkel-utódok három generációjának tagjai is. Az este **Áchim Erzsébet** nagy sikerű zongorahangversenyével zárult a Gyulai Várszínház Kamaratermében. A szoboravatón és a hangversenyen is közreműködött az **Erkel Ferenc Vegyeskar Perlaki Attila** karnagy vezetésével, és nemzeti zeneszerzőnk egyik legifjabb muzsikusa leszármazottjaként hegedűn **Somogyváry Barnabás**.

Nem sokkal az ünnepi hétvégét követően kereste meg Társaságunkat **Dr. Bencze Izabella** jogász asszony, aki jelen volt a Hymnusról megemlékező Nemzeti múzeumi koncerten, hogy civil kezdeményezést kíván indítani Erkel eredeti művének visszaállításáért, a **Magyar Köztársaság Alaptörvényében** rögzítettek szellemében. Ennek folyományaként több cikk és számos interjú készült a témában a média különböző kulturális csatornáin.

Ugyancsak jelentős szakmai eredményként, de kultúra-őrző tevékenységként is nyugtázhatjuk, hogy - a **Kodály Társasággal**; néhai **Ittész Mihály**† elnök úr vezetésével közös - korábbi tervünket 2019 folyamán sikerült beteljesíteni. Júliusban a híres Kodály-harmónium, majd kevéssel később maga a galyatetői Kodály-kápolna miniszteri támogatású felújítása és ünnepélyes keretek közötti átadása is megtörtént. Mindkét eseményen közreműködőként vettek részt a jótékony célú gyűjtést még 2018 tavaszán kezdeményező együttesek, a **Kőbányai Szent László** és a **Ciszterci Szent Alberik Kórusok** e sorok írójának vezetésével.

Mindeközben a **Götz Nándor** vezette **Zenélő Budapest** nyári rendezvényének részeként június és július minden vasárnap délutánján – a Budapesti Filharmóniai Társaság felkérésére általam szervezett – mini kóruskoncertekre került sor a Budavári Mátyás Templom melletti Zenepavilonnál az ország különböző településeiről meghívott kiváló nem hivatásos együttesek: gyermek-, és ifjúsági kórusok, női-, és felnőttkarok, valamint énekegyüttesek közreműködésével. Mind az előadóknak, mind a világ számos pontjáról érkezett hallgatóságnak tapintható élmény volt átélni a kultúrák találkozását, s nekünk büszkének lenni a fellépők valóban egyöntetűen igen magas színvonalú kóruskultúrájára.

November 7-én, Erkel Ferenc születési évfordulóján ismét a Gyulai Városháza Díszterme adott helyet a Budapesti Filharmóniai Társaság szólista művészei kivételes sikerű kamarahangversenyének. A koncert előtt **Kónya István** alpolgármester úrral együtt köszöntöttük a Gyula Város Önkormányzata által tavaly alapított Erkel Ferenc művészeti ösztöndíjat elnyerő **Rózsa Kitti** klasszikus ének szakos és **Tóth Balázs** rajz szakos egyetemi hallgatót. Rózsa Kitti számára az Erkel Ferenc Társaság nevében 2020 tavaszán esedékes diploma-hangversenyének Gyulán, szülővárosában való előadásának lehetőségét ajánlottuk fel. Az ezt követő nagyszerű koncerten **Novák András** klarinétművész szerkesztésében és közreműködésével **Gábor Nagy Nóra** (zongora) **Kovács Csilla** és **Bíró Tamás** (hegedű), **Török Mátyás** (brácsa) és **Rönkösi Ildikó** (cselló) Rózsavölgyi Márk, Egressy Béni, Kodály Zoltán, Weiner Leó és Carl Maria von Weber műveinek ragyogó előadásával kápráztatta el a közönséget. Szintén még ugyane hónapban kapott értesítést a Budapesti Filharmóniai Társaság, hogy az **Emberi Erőforrások Minisztere** támogatásra méltónak találta közös törekvésünket, már lezajlott és megvalósítandó rendezvényeinket a **HYMNUS 175** éves évfordulójának megünneplésére.

December 1-én Tóth László elnök úrral való korábbi elhatározásunknak megfelelően a **Pesti Vigadóban** hivatásos együttesekkel - a **Filharmóniai Társaság Zenekarával** és az **Operaház Kórusával** - rögzítettük Erkel eredeti Hymnusát az 1844-es partitúrája alapján, de "közének" számára, vagyis mindenki által énekelhető B-dúrban. A képi- és hangfelvételt szakmai beszámoló levél kíséretében juttattuk el **Dr. Kásler Miklós** miniszter úr számára azzal a szándékkal, hogy – Dr. Bencze Izabella jogásznő országos kezdeményezéséhez csatlakozva – valóban érvényt szerezhessünk az Alaptörvénybe foglaltaknak, miszerint: "Magyarország himnusza Kölcsey Ferenc költeménye Erkel Ferenc zenéjével".

Ezidőtájt hasonló megkeresés érkezett a LIFE TV-t és az Ozone TV-t működtető Társaságtól is, hogy December 31-én éjfélkor az általuk felkért előadóművész

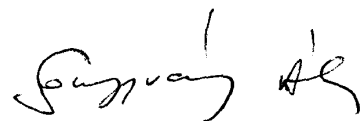
tolmácsolásában lehetőség szerint autentikus formában hangozzék el nemzeti fohászuk a két adó műsorán. Ennek érdekében és támogatására átengedtük a **MÁV Szimfonikus Zenekarral** 2013 nyarán készített zenekari felvételt, a felajánlott honoráriumot pedig jótékonyági szervezet számára kértük továbbítani.

Röviddel ezután érkezett a szomorú hír: **Bónis Ferenc**† Széchenyi-díjas zenetörténész, az Erkel Ferenc Társaság alapító elnöke December 2-án, 87 éves korában otthonában váratlanul elhunyt. Temetésére a közelgő ünnepekre tekintettel 2020 januárjában kerül sor. Szakmai pályafutásáról, az Erkel kutatásban és a Társaság életében betöltött szerepéről, majd későbbi Kodály társasági elnökségéről honlapunkon emlékeztünk meg, a részletező méltatásra **Kassai István** Liszt-díjas zongoraművészt, az Erkel Ferenc Társaság – szintén alapító – elnökségi tagját kértem fel.

Az esztendő gazdag programkínálata a regionálisan, s az országosan is számos helyszínen megjelent szakmai és civil résztvevők-érdeklődők sokasága számára jelentett maradandó élményt, történelmi-kulturális és zenei ismeretszerzést. Átalluk több tucat, a magyarországi zenekultúrában aktívan részt vevő kolléga, diák, kórus- és zenekari tag, valamint többbezes befogadó hallgatóságunk részesülhetett maradandó élményekben.

2019-es programsorozatunk megvalósulásáért ezúton is kifejezem köszönetemet az **Emberi Erőforrások Minisztériuma** képviselőjében **Rónaszékiné Keresztes Mónika** miniszteri biztos asszonynak, a **Magyar Művészeti Akadémiának**, **Gyula** és **Budakeszi Város Önkormányzatainak**, **Tóth László** elnök úrnak és a **Budapesti Filharmóniai Társaság** vezetőségének, **Dr. Bencze Izabella** jogász asszonynak, közvetlen munkatársaimnak: **Dézi János** alelnökünknek és **Sós Judit** titkárunknak, **Perlaki Attila** karnagy úrnak, továbbá gyulai és budakeszi partnereinknek, Kollégáimnak a Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetségében, a Kodály Társaságban, valamint a hangversenyeinken közreműködő énekes és zenekari Művész Barátainknak, Kórustagjainknak.

Gyula-Budapest, 2019. december 30-án.

Somogyváry Ákos